

ihale sözleşmede belirtilen süre içinde projeleri tamamlama yükümlülüğü altına girdiği belirtilen süre içinde projelerin tamamlanmaması halinde sözleşmenin tarafı olan idarelere tek taraflı fesih hakkı tanındığını ve ihale bedelinin %20'sine varan cezai şartlar öngörüldüğü

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

14. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO: 2018/1473

KARAR NO : 2019/1542

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

İ S T İ N A F K A R A R I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: İSTANBUL 14. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ: 24/05/2018

NUMARASI : 2016/929 E. 2018/622K.

DAVANIN KONUSU: Şirket Genel Kurul Kararının İptali

Taraflar arasında görülen genel kurul kararı iptali davasının ilk derece mahkemesince yapılan yargılaması sonucunda, ilamda

yazılı nedenlerle davanın reddine ilişkin verilen hükmeye karşı davacı vekilince istinaf kanun yoluna başvurulması üzerine dairemize gönderilmiş olan dava dosyası incelendi.

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMALARININ ÖZETİ Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkili ...'in davalı şirketin hissedarı olduğunu, davalı şirketin yönetim kurulunun ... oluştuğunu, şirketin eski yönetim kurulu başkanı ... 22.09.2015 tarihinde vefat ettiğini, şirketin Makedonya'nın başkenti Üsküp'te yapmayı üstelendiği ... adlı projelerle ilgili olarak yurt dışına çok yüksek meblağlarda para transfer etmeye başladığını, davalı şirketin kasten iflasa sürüklendiğini, Makedonya'da bulunan projenin maliyetlerinin şişirildiğini, bu hususlarla ilgili bilgi edinme hakkının engellendiğini, müvekkiline yönelik eylemleri nedeniyle, davalı şirketin Yönetim Kurulu Başkanı ... hakkında İstanbul 42. Asliye Ceza Mahkemesinin 2016/132 E. Sayılı dosyasıyla kamu davası açıldığını, Aerodrom Makedonya operasyonunun başında bulunan ... baskı yapması sonucunda müvekkiline Makedonya resmi mercilerince yapılan inşaatla ilişkin bilgi verilmediğini, genel kurul toplantısı öncesi bilgi alma hakkının da engellendiğini, gerek davalı şirketin defter, kayıt ve belgeleri üzerinde gerekse Makedonya Cumhuriyeti ile Türkiye arasındaki adli yardımlaşma anlaşması çerçevesinde Makedonya'daki inşaatlar üzerinde bilirkişi incelemesi yapılması gerektiğini, davalı şirketin 15.07.2016 tarihli genel kurulunda alınan 3 nolu kararla şirketin 2013, 2014 ve 2015 yıllarına ait yönetim kurulu faaliyet raporları ve finansal tablolarının kabul edildiğini, 4 nolu kararla şirketin yönetim kurulu üyelerinin ibrasına karar verildiğini, 5 nolu kararla şirketin 2013, 2014 ve 2015 yıllarına ait denetçi raporunun kabul edildiğini, 6 nolu kararla şirketin mevcut yönetim kurulunun, yapılan tüm usulsüzlüklere rağmen yine aynı şekilde göreve seçildiğini, 7 nolu kararla şirketin kâr dağıtımını yapmamasına karar verildiğini, 8 nolu kararla davalı şirket sermayesinin 80.000.000 TL'den 158.000.000 TL'ye çıkarıldığını, bu karara müvekkili dışında ... de muhalefet ettiğini, büyük hissedar olan ... A.Ş.'nin varlıklarının

Makedonya'da bulunan ... ve ... projeleri gerekçe gösterilerek devamlı surette Makedonya'ya aktarıldığını, bahsi geçen nedenlerle davalı şirketin 15.07.2016 tarihli genel kurulunda alınan ve müvekkilinin muhalefet şerhi koyduğu, kanuna aykırı, davalı şirketi zarara uğratmaya ve yönetim kurulu üyelerine haksız çıkar sağlamaya yönelik 3, 4, 5, 6, 7 ve 8 nolu kararların iptaline, TTK'nın 449. maddesi gereğince bu kararların yürürlüklerinin dava sonuna kadar durdurulmasına karar verilmesini talep etmiştir. Davalı vekili savunmasında özetle; davacının uzun yıllar boyunca babası ve aile fertleri ile hiçbir irtibatı olmadığını, müvekkilleri tarafından İstanbul 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2016/445 Esas savılı dosyası tahtında davacı ...'e karşı vasi tayini davası açıldığını, dosyanın halen derdest olduğunu, İstanbul 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2016/445 Esas savılı dosyasının işbu davada bekletici mesele yapılması gerektiğini, ...A.Ş.'nin, ... Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin hisselerinin %99,87'sine, ... Tic. ve San. A.Ş.'nin hisselerinin ise %95,13'üne sahip olduğundan, iki şirkette de hakim hissedar konumunda olduğunu, murisin vefatından sonra imzalanan tüm sözleşmelerin ve yapılan ödemelerin, murisin şirket adına verdiği taahhütlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla yönelik olduğunu, müvekkillerinin sadece projelerin tamamlanmasını sağlayacak ticari ve mali riskler oluşturmayacak kararlar aldığını, bilanço ve mali tabloların genel kuruldan önce şirket merkezinde pay sahiplerinin inceleyebilmesi için TTK hükümlerine uygun olarak süresi içinde hazır bulundurulduğunu, ... A.Ş. tarafından davacıya gönderilen ihtarname ile davacının Şirket'e sormuş olduğu soruların yanıtlandığını, Şirket'in tüm bilgi ve belgelerinin ... Anonim Şirketi ile paylaşıldığını, özel denetçi raporunun davacıya bizzat teslim edildiğini, ... Sanayi Ve Ticaret A.Ş. yönetim kurulu toplantısında Makedonya' da yapımı devam eden inşaatın finansman ihtiyacının sağlanması için sermaye artırımına gidilmesine, sermaye artırımı işlemleri gerçekleşene kadar geçecek süre içinde şirket ortaklarından olan ... A.Ş.'den avans alınmasına ve alınan paraların sermaye avansı şeklinde değerlendirilmesine karar verildiğini,

...A.Ş.'nin büyük ortağı olduğu ... Sanayi ve Tic A.Ş.'nin şubesi ... A.D'nin sözleşmede belirtilen süre içinde projeleri tamamlama yükümlülüğü altına girdiğini, belirtilen süre içinde projelerin tamamlanmaması halinde sözleşmenin tarafı olan idarelere tek taraflı fesih hakkı tanındığını ve **ihale** bedelinin %20'sine varan cezai şartlar öngörüldüğünü belirterek, haksız ve kötü niyetli davanın reddine karar verilmesini, İstanbul 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2016/445 Esas sayılı dosyası tahtında davacıya karşı ikame edilen vasi tayini davasının bekletici mesele yapılmasını, neticede davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI ÖZETİ İlk Derece Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda; "...Davacı taraf genel kurulda alınan ve iptalini talep ettiği kararlara ilişkin olmak üzere tüm maddelerde vermiş olduğu muhalefet şerhinde finansal tabloların fiktif olduğu ve şirketin Makedonya' da yapmış olduğu yatırımlar sebebiyle şirketin kaynaklarını yurt dışına çıkardığı iddiasında bulunarak genel kurul kararlarının iptalini talep etmiştir. Alınan bilirkişi raporunda davacı iddialarına ilişkin hususlar dosya kapsamında değerlendirilmiş ve davalı kayıtlarında davacı iddiaları tespit edilememiştir..." gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir. Bu karara karşı davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ Davacı vekili istinaf başvuru dilekçesinde; İlk derece mahkemesinin 24/05/2018 tarihli celsesinde taraflarına söz hakkı verilmediğini, müvekkilin iki ayrı vekille temsil edilmesine rağmen bir vekilin beyanlarının iki vekil tarafından beyan edilmişcesine zabta geçirildiğini, yeni bilirkişi incelemesi taleplerinin ve istinabe taleplerinin değerlendirilmediğini, Tahkikatın bitirileceği bildirmeden ve son sözleri sorulmadan karar verildiğini, Davalı şirketin müteveffa ... vefatından sonra 20/07/2016 tescil tarihli genel kurul toplantısında 80.000.000,00 TL olan sermayesini 78.000.000,00 TL daha artırdığını, bu miktarın çok yüksek olduğunu, bu sermaye arttırımının ...A.Ş.'den gelen avans ödemeleri ile yapıldığını, müvekkilinin kâr payı haklarının yok edildiğini, İlk derece mahkemesince, davalı şirketin tek ve

en büyük projesinin incelenmediğini, Makedonya Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında Adli Yardım Anlaşması olduğunu ve bu anlaşmanın istinabe hükümlerini de içerdiğini, Davalı şirketin, yurt dışı şubesine dair giderleri ve özellikle gelirleri hiçbir suretle Türkiye'deki ticari defterlerine yansıtmadığını, Türkiye'de tutulan hesapların sadece yurt dışına gönderilen para çıkışları olduğunu bu kayıtların da onaya tâbi olmayan, yani değiştirilmeye müsait muavin defterlerinde tutulduğunu, ilk derece mahkemesince davalı şirketin yurt dışı projelerine ne kadar kaynak gereksinimi olduğunu, normal şartlar altında inşaatın maliyetinin ne olması gerektiğinin tespit edilemediğini, davalı şirketin yurt dışı kayıtlarında, yurt dışı inşaatlarında ve Türkiye kayıtlarında yeni bir mali ve teknik inşaat incelemesi yapılmasının ve yurt dışı şubenin banka kayıtlarının da incelenmesi gerektiğini, dosyada bulunan bilirkişi raporundaki sermaye artırımının gerekliliğine ilişkin değerlendirmelerin hatalı gerekçeyle dayandığını, Açıklanan bu nedenlerle, ilk derece mahkemesinin istinafa konu kararının usul ve yasaya aykırı olduğunu belirterek, kararın kaldırılmasına ve yeniden yargılama yapılarak davanın kabulüne karar verilmesini istemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE Dava, hukuki niteliği itibarıyla TTK'nın 445 vd maddeleri uyarınca, şirket genel kurul kararların iptali istemine ilişkindir. İlk derece mahkemesince davanın reddine karar verilmiş, bu karara karşı davacı vekili tarafından, yasal süresi içinde istinaf kanun yoluna başvurulmuştur. İstinaf incelemesi HMK'nın 355. maddesi uyarınca, istinaf başvuru nedenleri ve kamu düzenine aykırılık yönüyle sınırlı olarak yapılmıştır. Davanın, TTK'nın 445. maddesi uyarınca üç aylık hak düşürücü süre içinde açıldığı anlaşılmaktadır. 6100 sayılı HMK'nun 114/d maddesi hükmünde; davacının taraf ve dava ehliyetine sahip olması dava şartı olarak düzenlenmiş olup, mahkemece istek olmaksızın resen gözetileceği açıktır. Öte yandan, 6100 sayılı HMK'nun 165/1. maddesinde "Bir davada hüküm verilebilmesi başka bir davaya, idari makamın tespitine yahut dava konusuyla ilgili bir hukuki

ilişkinin mevcut olup olmadığına kısmen veya tamamen bağlı ise mahkemece o davanın sonuçlanmasına veya idari makamın kararına kadar yargılama bekletilebilir” hükmüne yer verilmiştir. Bu nedenle, davacının kısıtlanmasına ilişkin açılan davanın sonucunun eldeki davada davacının taraf ehliyetini etkileyeceği açıktır. Anılan nedenle, UYAP sistemi üzerinden İstanbul 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2016/445 Esas sayılı dava dosyası araştırılmış, 14.11.2017 tarihinde davanın reddine karar verildiği, istinaf incelemesi neticesi dilekçenin reddi üzerine kararın 26.09.2018 tarihinde kesinleştiği görülmüştür. Genel kurul kararlarının yasa, anasözleşme ve afaki iyiniyet kurallarına aykırılık halleri ileri sürülerek iptalleri isteminde bulunabilmek için 6102 sayılı TTK’nın 446. maddesi uyarınca, toplantıya katılan üyenin karara ret oyu kullanarak muhalif kalması ve bu keyfiyeti zapta geçirmesi zorunludur. Oylama öncesi yapılan görüşme sırasında bir öneriye karşı olunduğunun belirtilmesinin veya ret oyu kullanılmasının, alınan karara muhalif olunduğu anlamını taşımadığı Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin yerleşik içtihatlarındadır (Bkz. Yargıtay 11. HD, 08.12.2015 tarih, 2014/18887; 2015/13122 E.K sayılı ilamı). Somut olayda, davacı toplantıda hazır bulunduğuna göre, iptalini talep etmiş olduğu 3,4,5,6,7,8 nolu gündem maddeleri ile alınan karara olumsuz oy vermesi ve oylamadan sonra muhalefet şerhini tutanağa geçirmesi zorunludur. Davacı bahsi geçen 3,4,5,6,7,8 nolu gündem maddeleriyle alakalı olarak olumsuz oy kullanmasına rağmen her bir maddenin oylanmasından sonra muhalefetini ayrı ayrı tutanağa yazdırmamış, tüm maddelerin görüşülmesi bittikten sonra 15.07.2016 tarihli genel kurul toplantısı tutanağının altına ‘3,4,5,6,7,8 maddelere muhalifim şeklinde ibarenin yazılı olduğu beyanın altını imzalamıştır. Pay sahibi, muhalif kaldığını açıkça belirtmek zorunda olmakla birlikte muhalefetinde gerekçe göstermek zorunda değildir. Pay sahibi, muhalefetinde gerekçe göstermiş olsa dahi açmış olduğu iptal davasında bu gerekçelerle bağlı değildir. Pay sahibi, muhalefetini her bir gündem maddesinden sonra tutanağa geçirtebileceği gibi tüm gündem maddeleri görüşüldükten sonra

da muhalefetini tutanağa geçirtebilir. Somut olayda tüm gündem maddeleri görüşüldükten sonra davacı toplu olarak muhalefet şerhi vermiş olmakla artık her bir gündem maddesinin oylanmasından sonra muhalif kaldığını belirtmek zorunda değildir. Sonuç olarak TTK'nın 446/1. maddesi gereğince davacının 15.07.2016 tarihli genel kurul toplantısının 3,4,5,6,7,8 nolu gündem maddeleriyle alakalı alınan karara karşı usulüne uygun şekilde muhalefet şerhi verdiği anlaşılmaktadır. Dava açabilme şartı (özel dava şartı) gerçekleştiğinden, istinaf incelemesine konu olup genel kurul gündeminin 3,4, 5,6,7,8 nolu maddeleri ile alınan karara yönelik davacının iptal davası açma hakkı bulunmaktadır. Dava, niteliği itibarıyla basit yargılama usulüne tabiidir. HMK'nın basit yargılama usulünü düzenleyen 321/1. maddesinde, "Tahkikatın tamamlanmasından sonra, mahkeme tarafların son beyanlarını alır ve yargılamanın sona erdiğini bildirerek kararını tefhim eder, taraflara beyanda bulunabilmeleri için ayrıca süre verilmez" hükmü düzenlenmiş olup, bu hüküm uyarınca basit yargılama usulünde tahkikat tamamlandıktan sonra, yazılı yargılama usulünde olduğu gibi, sözlü yargılama için ayrı bir kesit öngörülmemiştir; bunun için ayrıca süre verilmez. Hakim tahkikatın tamamlandığı duruşmada, tarafların son beyanlarını alır ve yargılamanın sona erdiğini belirterek hükmünü tefhim eder. Somut olayda tahkikatın bittiği taraflara bildirilmeden ve duruşmada hazır olan her iki tarafa son beyanları sorulmadan, davanın bitirilmiş olmasının emredici nitelikteki savunma hakkını düzenleyen Anayasanın 36. maddesine, HMK'nın 321. maddesine, hukuki dinlenilme hakkını düzenleyen 27. maddesine aykırı olduğu açıktır. Bahsi geçen sebeple davacı vekilinin bu yöndeki istinaf başvurusu yerindedir. Kabule göre de ilk derece mahkemesince alınan bilirkişi raporunda, bilirkişilerce davalı şirkete ait ticari defterlerin yerinde incelenmiş olduğu beyan edilmiş ise de davalı şirketin 2013,2014,2015 yılı bilanço verileri esas alınarak rapor verilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Davalı şirketin sözkonusu yıllara ilişkin ticari defter ve kayıtlarının getirtilerek dava konusu genel kurul tarihi

itibariyle davalı şirketin gerçekten sermaye artırımına ihtiyaç duyup duymadığının, kâr payı dağıtılmamasının gerekçelerinin somut olay açısından oluşup oluşmadığının açıklığa kavuşturularak ve yapıldığı söylenen borçlandırmalar ve para transferleri irdelenerek bütün halinde sonuca ulaşılması gerekirken, yıl sonu bilançosu temel alınarak yapılan değerlendirme yeterli kabul edilemez. Sonuç olarak davalı vekilinin rapora itirazları giderilmeksizin eksik inceleme ile ve davanın esasına etkili deliller celbedilip değerlendirilmeksizin hüküm kurulduğu anlaşılmaktadır. Açıklanan bu gerekçelerle, HMK'nın 353/1.a.6. maddesi uyarınca, davacı vekilinin esasa ilişkin istinaf nedenleri incelenmeksizin, ilk derece mahkemesinin istinafa konu kararının kaldırılmasına dair aşağıdaki karar verilmiştir.

KARAR: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere; 1-HMK'nın 353/1.a.6. maddesi uyarınca, işin esasına dair istinaf nedenleri incelenmeksizin, İlk Derece Mahkemesinin istinafa konu kararının kaldırılmasına, 2-Davanın, yukarıdaki açıklamalar ışığında yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren ilk derece mahkemesine gönderilmesine, 3-Davacı tarafından yatırılan istinaf peşin harcının ilk derece mahkemesi tarafından, talep halinde iadesine, 4-Davacı tarafından istinaf başvurusu için yapılan yargılama giderlerinin, esas hükümle birlikte, İlk Derece Mahkemesince yargılama giderleri içinde değerlendirilmesine, 5-Gerekçeli kararın İlk Derece Mahkemesince taraf vekillerine tebliğine dair; HMK'nın 353/1.a.6. maddesi uyarınca, dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda, 05.12.2019 tarihinde, oy birliğiyle ve kesin olarak karar verildi.